

Dr. NAGY SÁNDOR

A magyar nép kialakulásának története (10.rész)

IX. A PANNONOK

A későbbi Magyarország földjére vonatkozó történeti feljegyzések akkor kerültek bele a világtörténelembe, amikor a rómaiak a Duna-Száva közének földjét meghódították és Pannonia néven, mint új tartományt a római birodalomhoz csatolták. Augustus, római császár önéletrajzában így mondja el ezt az eseményt: „A pannoni törzseket, amelyeket az én kormányzásom előtt a római nép sohasem közelített meg, Tiberius Nérorévén, aki mostoha fiam és akkor tábornokom volt, legyőztem, a római nép hatalma alá vettem és Illiricum határait előbbre toltam egészen a Duna folyam partjáig.”

Az a kifejezés, hogy ő előtte a római nép hadserege a pannoni törzseket sohasem közelítette meg, úgy is értelmezhető, hogy meg sem merete közelíteni, mert az ő hadserege is csak 44 évig tartó harcban Kr. e. 35-től Kr. u. 9-ig tudta a pannon törzseket meg törni. Ennél hosszabb háborút csak egyet jegyzett fel az európai történelem: a 100 éves angol és francia háborút 1339 és 1453 között. De ebben évtizedes szünetek is voltak. Fontolja meg tehát az olvasó azt a tényt is, hogy abban az időben a világ legerősebb hadserege a római volt. Tehát a legyőzött pannon nép katonái ereje sem volt lebecsülhető. Ebből pedig a legszigorúbb logikával az következik, hogy a pannonok népi ereje sem lehetett gyenge. Sőt amely nép 44 évig tudott ellenállni a világ akkori legnagyobb katonai hatalmának, az nem lehetett erőtlenségű fegyveres katonai erejére, sem létszámára, sem gazdasági erejére. A rómaiak tehát nem üres vagy gyér lakosságú földet hódítottak meg, hanem egy erős, tehát aránylag sűrű lakosságú, vitéz és kulturált népet.

Tehát a 887 év múlva bekövetkező magyar honfoglaláskor ugyebár nem lehetett a Kárpát-medence területe olyan gyér lakosságú, mint amilyennek a vogulista történetírók hirdetik? De honnan származik a pannon név? A latin írók általában Pannonia nevét Pán római isten nevéből származtatják. Egyedül Dio-Cassius (115-229) írta, hogy különös népviseletükről kapták nevüket. A „pannus” latin szó magyarul ruhaszövetet vagy kelmét jelent. De amilyen gyenge a Pán istentől való származtatás, ugyanolyan az utóbbi is. Említettem már, hogy a gyórszentmártoni hegyet az ősidőben Pannonhegyének nevezték, a mellette folyó patakot Pannosának hívták. Pannosú sumir szó, annyit jelent, mint Panna sumir isten vize. Ez a Panna pedig nem volt más, mint a sumirok ősi teremő istenének, Anunak a beceneve, aki szülte a világot. Pannon sumirul is, magyarul is Pannához, Anuhoz tartozott, vagyis Anu népet jelentette, amint a Balaton is Bál isten tavának a neve. A múltba visszarávedő szememmel mintha látnám azt a nagy ember tömeget ott a hegy derekából kisugárzó bővizű forrás körül ünneplő Anut, a későbbi Ilanát, Élőnyát vagy is Tündér Ilonát. Az egyik római császárról, Marcus Aureliusról 061-180 Kr. u.) az van feljegyezve, hogy a pannóniai tartományokat a markomannok, szarmaták, vandálok kiirtása árán felszabadította a szolgaságból.

A római hódítás után ezek a népek rátelepedtek a pannon népre és a szolgálkává tették, de Marcus császár rendet csinált, illetve visszavette e tartományt. A legérdekesebb esemény azonban az volt, amikor a pannon nép a Dráva és a Duna-szögben fellázadt II. Konstancius római császár ellen 359-ben Kr. u, mert már nem bírta a szörnyű terheket, adókat.

A császár úgy látszik jóindulatú ember volt, mert szép szavakkal akarta lecsillapítani a jogosan felháborodott lakosságot. Azért összehívatta őket az ősi Szerém városából, Szirmiummá latinított székvárosa közelébe, Aciminkumba, hogy szép szavakkal rávegye őket az adók megfizetésére. De amikor azt mondta, hogy az adót azonban fizetni kell, az egyik elkeseredett hallgató lerántotta a csizmáját és hozzádobta e szavakkal: „marha, marha!” Erre kitört a forradalom. A feldühödött nép megrohanta a császárt, leszakították aranyos köpenyét, összetörték aranyos trónszékét. Ő maga úgy menekült meg, hogy először közlegényi köpenyt és sisakot vett fel, majd kerítettek neki egy lovat s azon elvágtatott meggyalázása színhelyéről. Ezt az eseményt Edward Gibbon amerikai történetíró „The History of the Decline and Fall of the Roman Empire” című könyvének XIX. fejezete 48-ik szakaszában olvastam, New Yorkban. Mindenekelőtt utána kellett

nézni Gibbon forrásmunkáinak, hogy honnan merítette történetének anyagát. Meg is találtam ennek az eseménynek bő leírását Ammianus Marcellinus egykori római tábornok történetíró „Rerum Gestarum” című művének XIX. könyvében a 11-ik fejezet 10-ik szakaszában. Ammianus a császár kedvelt, bizalmas embere volt, akit azért nevezett ki az akkori leghíresebb római hadvezér, Ursicianus mellé katonai tanácsadónak. Éppen ez események után hívta magához a császár mindkettőjüket, hogy a közben kitört perzsa háború katonai intézkedéseit velük megbeszélje. Így tehát Ammianus magától a császártól hallhatta az esemény elbeszélését, de mint vérbeli historikus bizonyára kivallatta a szereplő tolmácsot is, mert csak a nép nyelvén értő ember adhatta neki felvilágosítást arról, hogy a „marha” szó latinul mit jelent és hogyan kell helyesen leírni. Csakis így kerülhetett a „marha” szó helyesen leírva a könyvébe, onnan meg Gibbonéba.

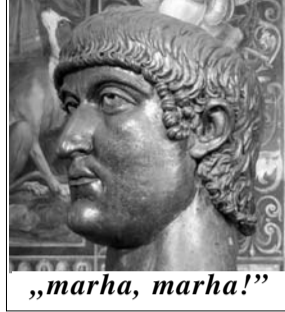
Itt meg kell jegyezni, hogy magyar történeti művek ezt az eseményt teljesen agyonhallgatták. Az egyetemen nem hallottam sem a történelmet, sem a latin nyelvet előadó tanáraitól. Ez a konok egyöntetű hallgatás tehát nem lehet véletlen. Már most milyen következtetés vonható le ebből a leirt eseményből? Először is az, hogy a „marha” szót egyetlen más nyelvből sem vehették át, hanem csak örökölhették, mert ez a szó a magyar nyelven kívül más nép szóincsében nincs meg. De hogyan örököltük? A nyomok Mezopotámiába, a sumirok nyelvéhez vezetnek. A sumir nyelvben a „mar” szó annyit jelent, mint valamit megfogni, a mi magyar nyelvünkben, pedig ebből a szóból van egy származékoszó a „marok”, vagy „marék”, amely testünknek a fogó szerszáma. De ebből a sumir szóból származik, a mi marad és marasztal szavunk is. A „marha” szó értelme tehát annyit jelent a mai nyelvünkön, mint megfogott, kézben tartott, megszelídített, vagyis házi állat, szemben a szabadon futó vagy is a vadállatokkal. A mai „vad” szavunknak sumir őse a „bad”, annyit jelent, mint futni vagy szaladni. Mikor a ménes elfut a pusztán, a csikós műnyelven azt mondja, hogy megvadult. Mikor a lovak az üres kocsival elszaladnak, a magyar falusi ember ma is azt mondja, hogy a lovak megvadultak, vagyis elszaladtak.

Tény, hogy a „marha” szó egyedül a mi nyelvünkben van meg. Még az úgynevezett finn-ugor nyelvek egyikében sem található meg, annál kevésbé az árja és sémi nyelvekben.

Árpád hódító népe sem vihette magával, mert 537 évvel a magyar honfoglalás előtt az a nép, amelyet a rómaiak meghódítottak, már e néven nevezte nemcsak hasznos házi állatait, hanem haragjának emberi lényeit is, beleértve a világ akkori legnagyobb urát, a római császárt is. Ezt a szót tehát Árpád hódító népe is csak ott tanulhatta meg a nyelvvel együtt a Kárpátok koszorúta hazában az általa meghódított és szolgává tett sumir utód néptől. A történelem – hála Ammianus alaposságának – az őstelepes pannon nép nyelvéből ezt az egy szót megörökítette, de ebben az egy szóban benne van nyelvünk egész szóincse, amiként egy csepp tenger vízben az egész tenger vizének lényege. Költőileg hangzik ugyan ez a megállapításom, de igazat ad az a tény, hogy ezt az egy szót csak az a nép használhatta, amely a mi mai nyelvünknek egész ősi nyelvünkét beszélte, mégpedig már 1608 évvel ezelőtt. Mert itt nemcsak egy szó használatáról van szó, hanem egy azonos népszokásról is. Mi mai magyarok ma is marhának nevezzük nemcsak a házi állatainkat, hanem a haragunknak emberi lényeit is, amiként a Szirmium környékén lakó pannon nép II. Konstancius császárt Kr. u. 359-ben. Honnan vettük ezt a szokást mi ma élő magyarok? Csak is a minket megelőző magyar nemzedéktől, ez pedig az őt megelőzőtől, az meg a még előbitől. Így a nemzedékek sorozatán végig menve, eljutunk a császárt lemarházó népig, amely ugyancsak ebben az értelemben használta ezt a szót. Ebből pedig a legszigorúbb logikával az következik, hogy az a császárt lemarházó nép nemcsak nyelvi, hanem vérszerinti ősrünk is volt, mert ez a nyelvcsokás a vérségi örökség útján jutott el hozzánk nemzedékről nemzedékre a mai napig.

Szirmium, a császár volt székhelyének neve, nem latin szó, csak latin hangzásúvá változtatta a hódító római nép nyelve. Az ősi szó Szerém volt. Eme-eme-mese-emse, mint ahogyan már kifejtettem a sumir eme szóból származik, ami tápláló anyát jelentett. A „szer” szavunk is valószínűleg sumir örökség, bár ezt eddig kinyomozni nem tudtam. De az ilyen sokértelmű, gazdag szónak nagyon őrsinek kell lenni. Pld. alszer, felszer, kisser, nagyszer, jogszer, gyógyszer, félszer, ékszer, ószer, jószer, rendszer, kényszer, újszer, mosószer, kábítószert, szerszám, szerelem, szeretet, szerény, szerencse. szertartás, szerzet, szertelen, szerfelett, szeret, szervez, szerkeszt, stb.

Helyes a megállapításom tehát, ha a Szirmium nevet az ősi „szerém” szóból származtatom, ami a mai nyelvünkön rendes táplálót jelent. Erre a névre Szerém vidékének földje rá is szolgált, mert már az ősidőben kiváló gabona és szőlőtermelő terület volt. Nagyon régi eredetű szónak kellett lenni, mert egy ilyen nagyfokú szétágazódáshoz, elbokrosodáshoz elsősorban is hosszú időnek kell eltelnie. Az a nép, amely Szirmiumot és környékét a római hódítás idején lakta, már az ősidőtől fogva ott lakott telepes nép volt s a római hatalom bukása után is ott maradt. Nemcsak a római uralmat követő hunok, avarok idejében maradt ott, hanem Árpád hadi népe is ott találta és a maga szolgáivá tette.

„marha, marha!”

Hogy milyen nyelvű volt ez az ősi nép, arra nemcsak „marha” és „szerém” szóból következtethetünk, hanem IV. Béla királyunknak egy okleveléből is. Ezt a király 1237-ben adta ki az általa alapított Béla-kuti cisztercita kolostor részére (W. VII. 27.). Ebben az oklevélben a király a régi Szirmium közelében levő következő névű falvakat adományozta el a kolostornak: Nyárad, Csudo, Acsád, Ined, Lázár, Ökörd, Monoros, Letemér, Lúház, Erdöel, Váralja, Furni, Perben, Szépfalu, Asszony, Harang, Pokalj, Komlós és Újfalú. A pannonokat, akik a császárt lemarházták, a rómaiak után a hunok hódították meg, utánuk néhány germán törzs: gót, longobard, gepida lett átmenetileg úrrá Pannoniában. Majd ezeket követték az avarok, vagyis az avarhunok. Ezek hatalmát a germán frankok és a törökfajú bolgárok törték meg és lettek urak a Kárpát-medencében. Végül pedig egy török törzsszövetségből alakult nép telepedett ott meg Árpád fejedelem vezérlete alatt. Ezeknek a szövetséges törzseknek vezértörzse, vagy fejedelmi törzse a meyer, vagy magyar nevű törzs volt. Ez adott később az egész törzsszövetségnek és az általa meghódított népek is nevet. Így született meg a magyar nép a Kárpát-medencében.

X. PANNÓNIA NÉPESEDÉSI VISZONYAI A RÓMAI KORBAN

A népesség létszámára mindig lehet következtetni a lakóhelyek, tehát a falvak és városok számából, mert az emberek már az ősidők óta falvakban, vagy városokban laktak. Erre kényszerítette őket az élelem megszerzésének és megvédésének nehéz feladata.

Rendesen a közös őstől leszármazottak maradtak együtt, egy helyen, hacsak a védelem nem tette szükségessé több nagycsalád együtt maradását. Pannoniának a római korban már meglevő telephelyeiről nem merem azt állítani, hogy több nem volt, mert a valószínűség az, hogy a telephelyek száma jóval több volt, mint amennyiről Írásos bizonyíték van.

Például, a ma is jelentéktelen Bakonyszentlászló Crispiana néven fel van jegyezve, de Veszprém ősi városa, amely a római útnak igen fontos őrállomása volt, nem szerepel a római uralom idején. De azért közlöm az alábbi helyneveket, mert ha csak ezek voltak a római hódítás idején meg, vagy is Kr. u. a 9. eztendőben, akkor a 900 évvel későbbi honfoglalás idején legalább is megnégyszereződtek volna. Tehát történetíróinknak az a megállapítása, hogy a honfoglalás idején csak gyérszámú szláv és avar maradványok lézengtek Magyarországon területén, mennyire alaptalan még ezeknek a telephelyeknek megléte mellett is. A felkutatott telephelyek névjegyzéke a következő: Sabária (Savaria-Szombathely), Aquincum (Buda), Brigetio (Ószőny), Arrabona (Győr), Intercisa (Dunapentele), Salva (Esztergom), Scarbantia (Sopron), Campona (Nagytétény), Lugio (Dunaszekcső), Sophianae (Pécs), Altinum (Óroszvár), Ad Flexum (Magyaróvár), Calamantia (Leányvár), Ad Mures (Ács), Azaum (Dunaalmás), Lepavista (Süttő), Crumerum (Nyergesújfalu), Cripsi (Dunabogdány), Ulciscia Castra (Szentesre), Salina (Adony), Pax (Paks), Altaripa (Tolna), Alesca (Szekszárd), Antiane (Baranyabán), Limusa (Szigetvár), Silacaene (Belég), Valeum (Fenekpuszta), Mogentianae (Somlóvásárhely), Mansvetina (Ódombóvár), Herculia (Fehérvár ősi helye), Floriania (Bicske), Triciana (Ságvár), Caesariana (Jutas).

A sumir nyelvben nem járatós írónk természetesen mind azt mondják, hogy a latin Pax szóból származott a mai Paks községünknek neve. Pedig fordítva, Paks az ősi név, mert e sumir szóból származik „paksu”, annyi, mint víztartó. Ugyanaz a szó, mint Csapok községünk neve, csak a sumir nyelvben a „csa” kisebb vizet jelentett, mint a „su” vagy „so”. Valóban a csopaki víz csak csordogál, míg a paksi víz, a Duna folyik, vagy ömlik.

(folytatjuk)